

OntoSearch

**Zjednotené vyhľadávanie nad
prepojenými dátami na webe**

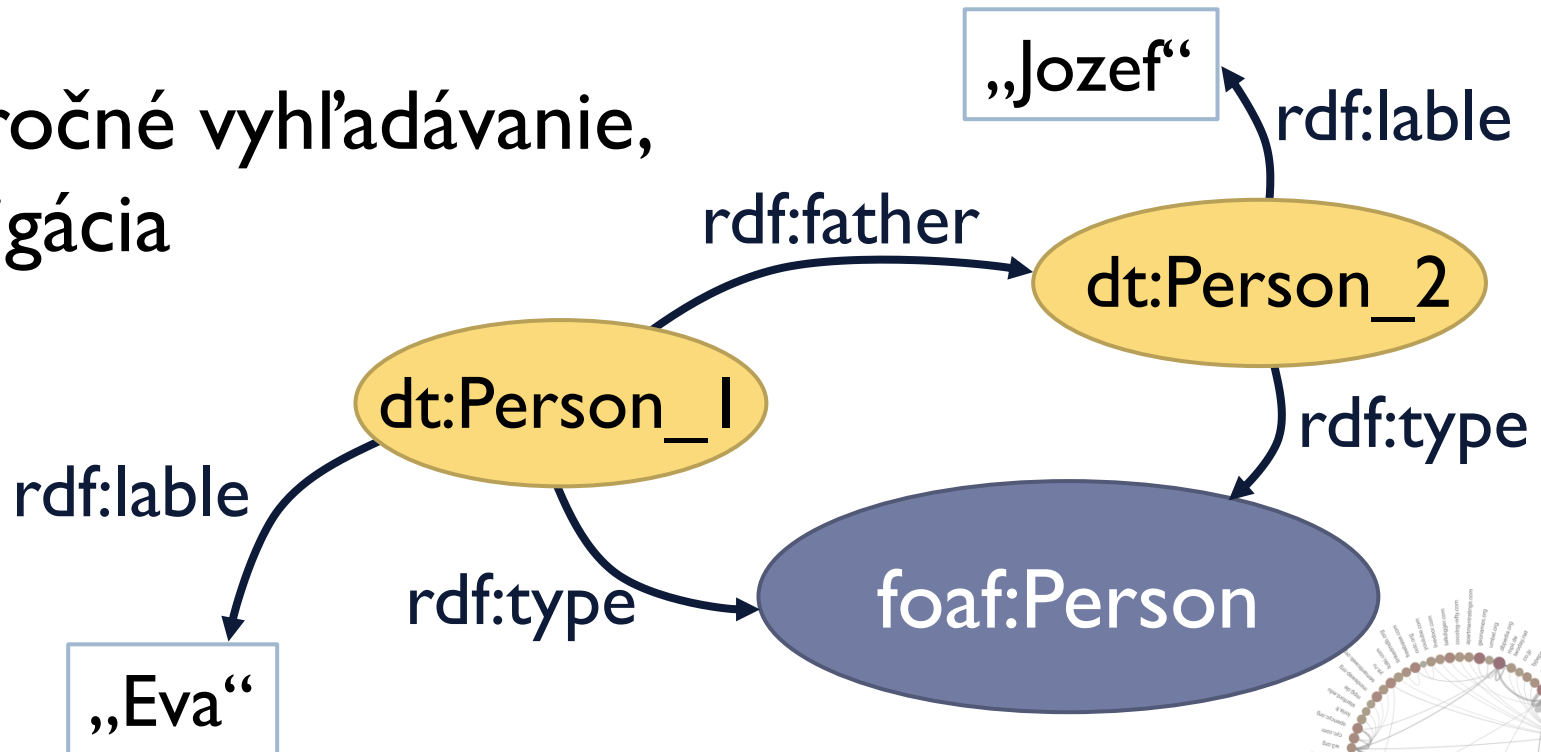
Bc. Peter Macko

Vedúci: Ing. Michal Holub

Prepojené dáta

- ▶ Podmet – prísudok – predmet
- ▶ Grafová štruktúra
- ▶ Náročné vyhľadávanie, navigácia

Prepojené dáta

- ▶ Podmet – prísudok – predmet
- ▶ Grafová štruktúra
- ▶ Náročné vyhľadávanie, navigácia

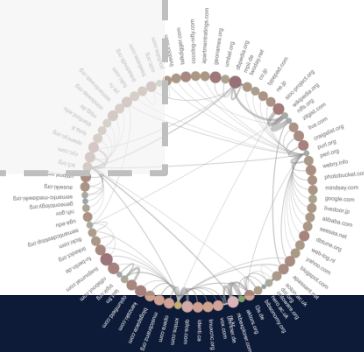

Zdroj obrázku: <http://goo.gl/nFuq7>

Konvenčné spôsoby vyhľadávania

- ▶ Textové (Kľúčové slová)
- ▶ Prieskumné vyhľadávanie (Fazety)
- ▶ Špeciálne jazyky pre tvorbu dopytov (SPARQL)

```
PREFIX foaf: <http://xmlns.com/foaf/0.1/>
SELECT
    ?person
WHERE
{
    ?child foaf:father ?father
}
```

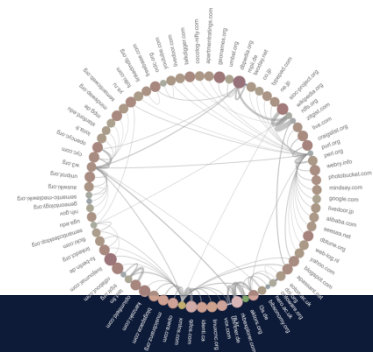

Nové spôsoby vyhľadávania

---

1. Prirodzený jazyk (angličtina)
2. Vytváranie dopytu cez menu ponuky

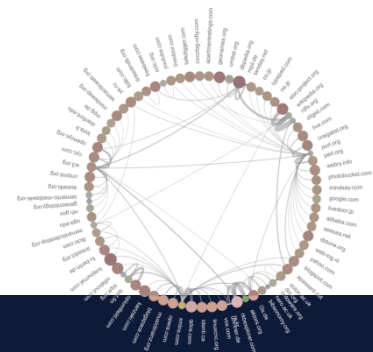

Prirodzený jazyk

- ▶ Skladba vety $\approx$ „Podmet – prísudok – predmet“
- ▶ Spracovanie
  - ▶ Šablónové dopyty (Querix¹)
  - ▶ Analýza vety (Panto²)
- ▶ Slovníkový problém³

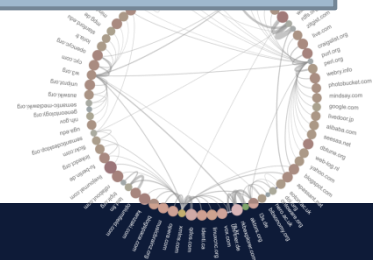
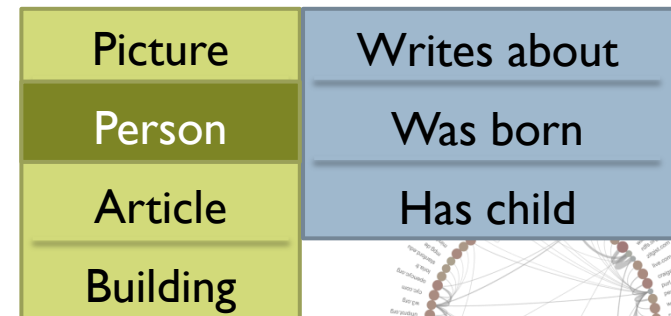
1. Kaufmann, E., 2006, 5th ISWC
2. Wang, Ch., 2007, ESWC '07
3. Furnas, G., 1987, Commun. ACM

Systemy založené na menu

- ▶ Postupné vytváranie dopytu⁴
- ▶ Vyberanie pokračovania z ponúk menu
- ▶ Pohodlné
- ▶ Obmedzené na frázy v dátovej sade

4. Thompson, C., 1985, ACM '85

Návrh riešenia

- ▶ Skombinovanie prístupov
  - ▶ Prirodzený jazyk – transformácia dopytu
  - ▶ Menu ponuky – napomáhanie pri vytváraní dopytu

- ▶ Slovníkový problém
  - ▶ Predspracovanie dátovej sady
  - ▶ Obohatenie o alternatívy
  - ▶ Priradenie váh

Predspracovanie

- ▶ Lexikón entít a vlastností
  - ▶ Obohatenie o alternatívy (zo slovníka), pomenovanie z nadtried
  - ▶ Priradenie váh
- ▶ Lexikón hodnôt

Person_2A42B:

- label^{sk}: deti
- label^{en}: children

Photo_1:

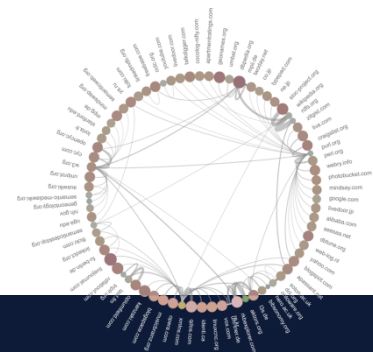
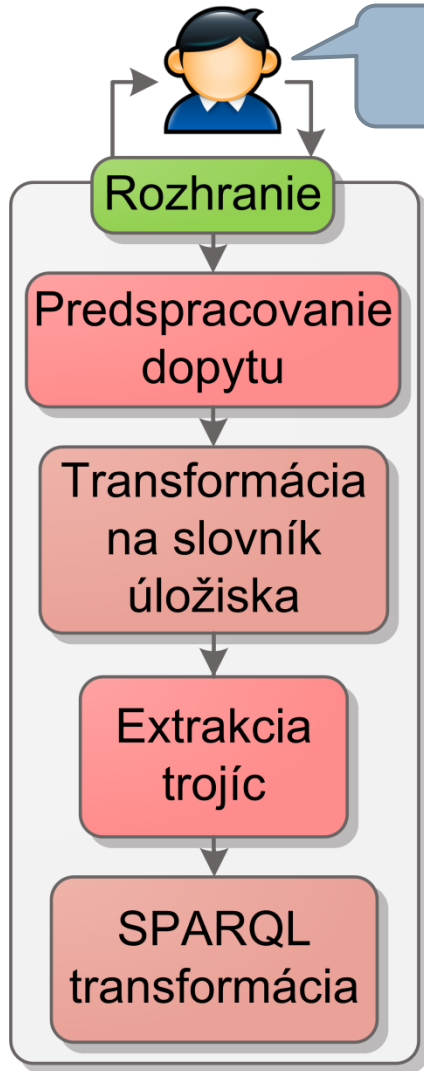
- ...
- shows: Person_2A42B

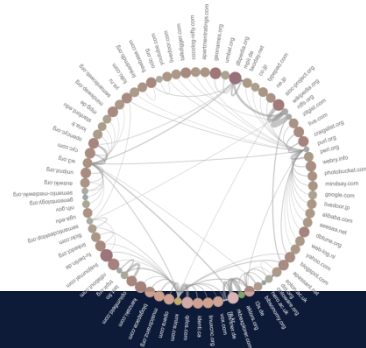
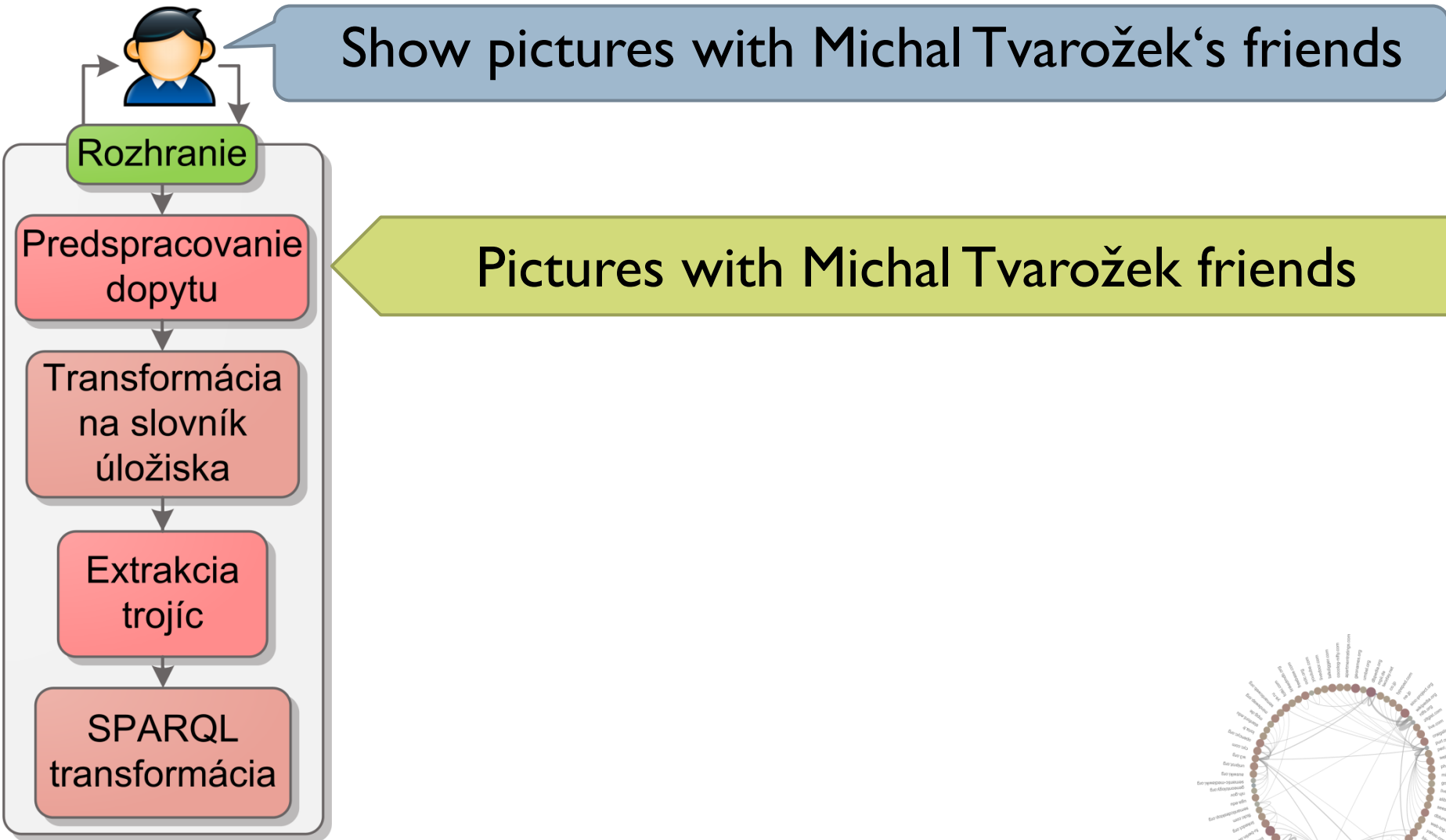
Schéma fungovania

Show pictures with Michal Tvarožek's friends

Schéma fungovania

Predspracovanie dopytu

- ▶ Odstránenie slov bez významu
- ▶ Spracovanie analyzátorom textu
- ▶ Označenie spoločných vetných členov

Show pictures with Michal Tvarožek's friends

pictures with Michal Tvarožek's friends

pictures

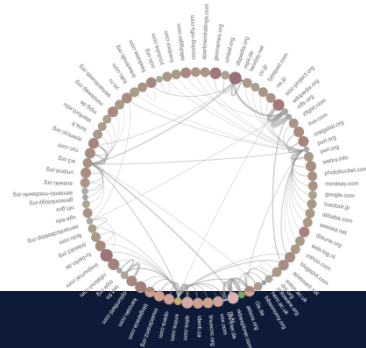
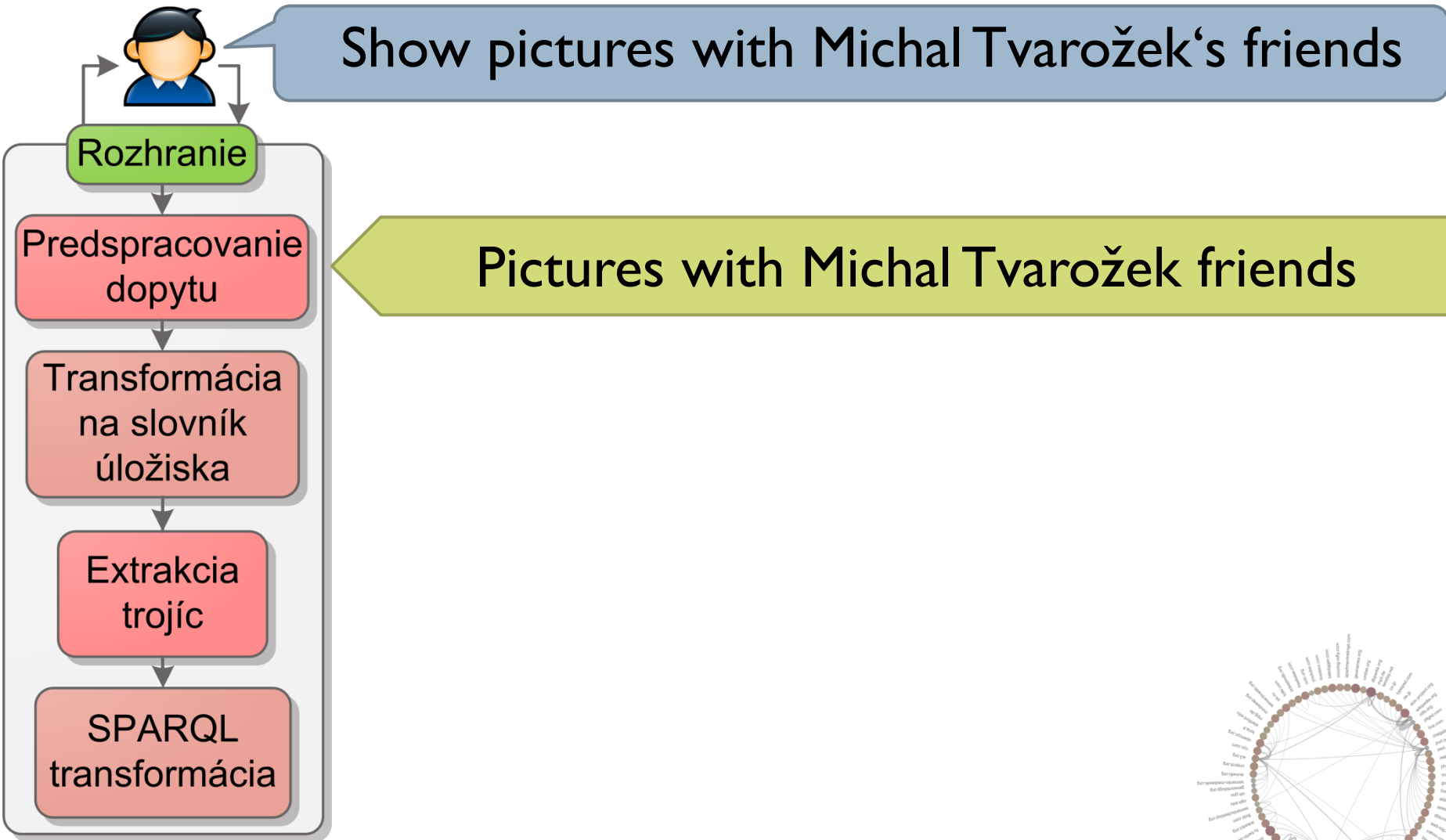
with

Michal Tvarožek

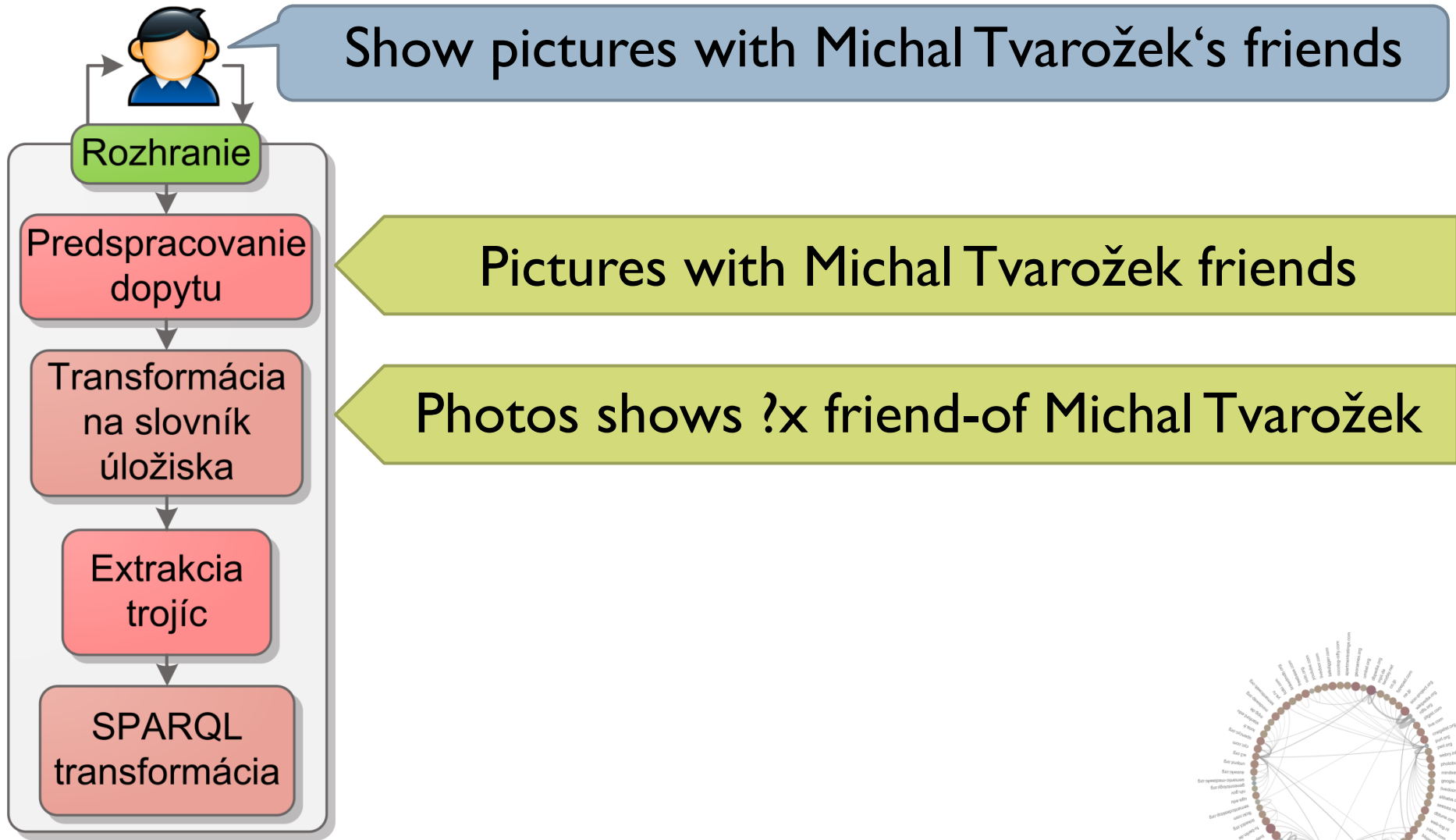
friends

Schéma fungovania

Schéma fungovania

Transformácia na slovník úložiska

Show pictures with Michal Tvarožek's friends

Pictures with Michal Tvarožek friends

- Transformácia pomocou lexikónu
- Väzba medzi slovom Picture a Photo

Extrakcia
trojíc

Photos shows ?x friend-of Michal Tvarožek

transformácia

Transformácia na slovník úložiska

Show pictures with Michal Tvarožek's friends

Pictures with Michal Tvarožek friends

- Výmena cez definované pravidlo

Photos shows ?x friend-of Michal Tvarožek

Transformácia na slovník úložiska

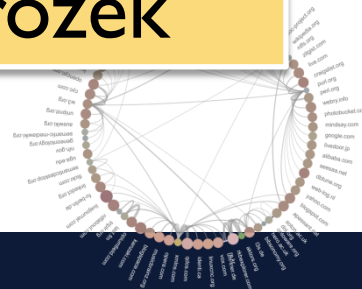

Show pictures with Michal Tvarožek's friends

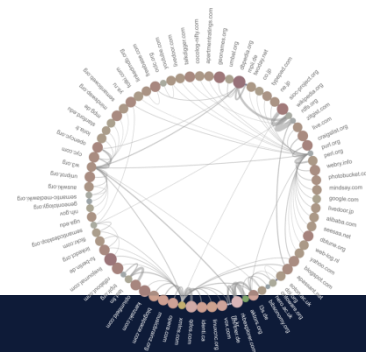
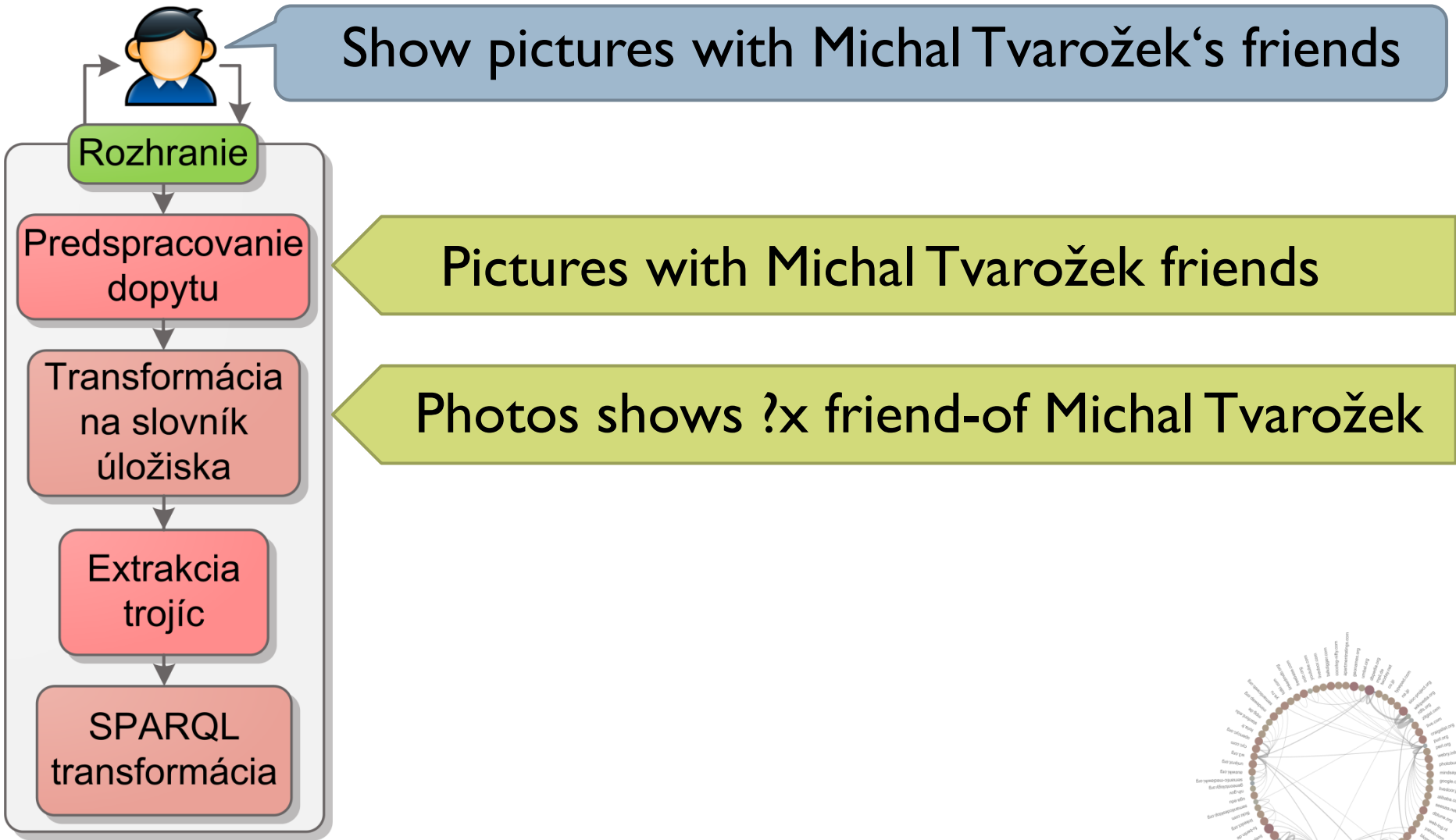
Pictures with Michal Tvarožek friends

- Zamlčaná väzba medzi:
  - Typ Photo
  - Typ Person (premenná ?x)
- Dosadenie väzby s najväčšou váhou

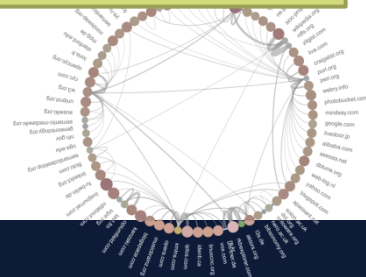
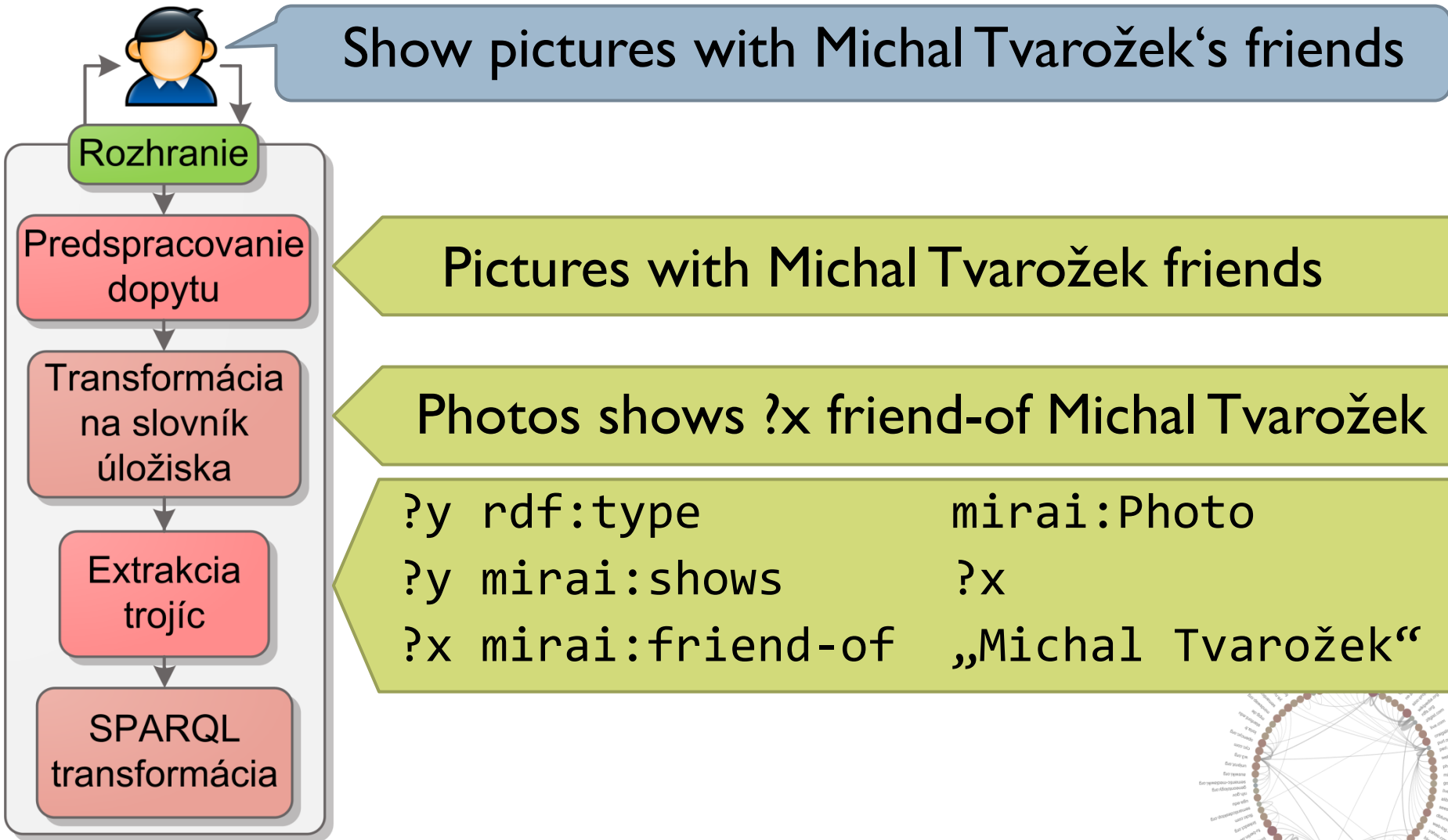
Photos shows ?x friend-of Michal Tvarožek

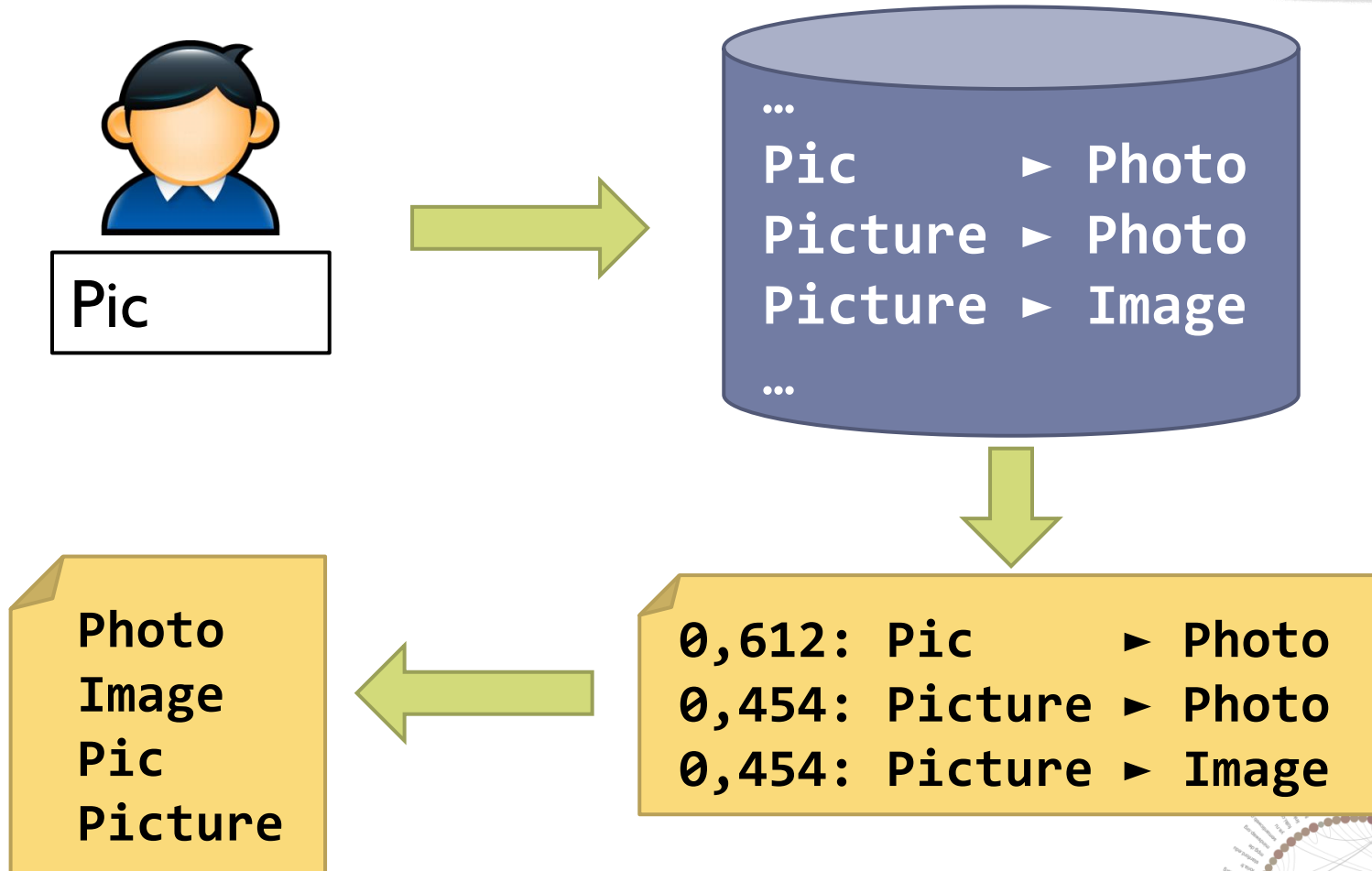
Schéma fungovania

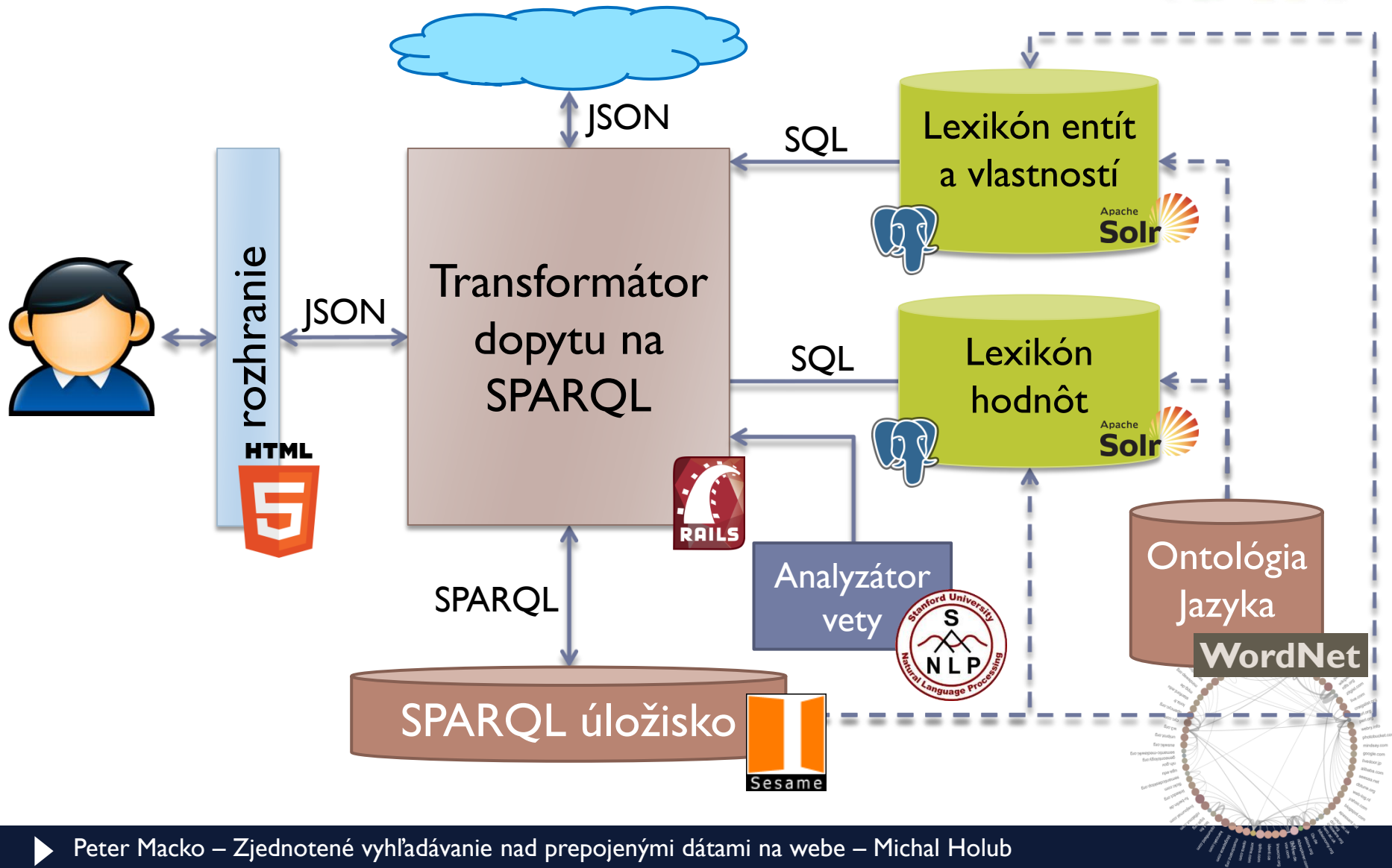
Schéma fungovania

Napovedanie pomocou menu

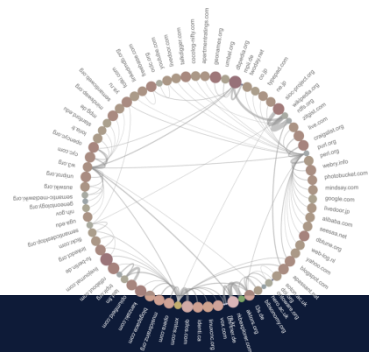
Architektúra systému

Overenie metódy

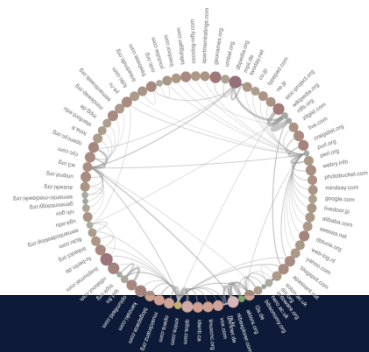
- ▶ Nastavenie váh
- ▶ Transformácia dopytu
- ▶ Prototyp
  - ▶ Overenie menu nápovedy pri písaní dopytu
  - ▶ Overenie vyhľadávača ako celku

Overenie nastavených váh

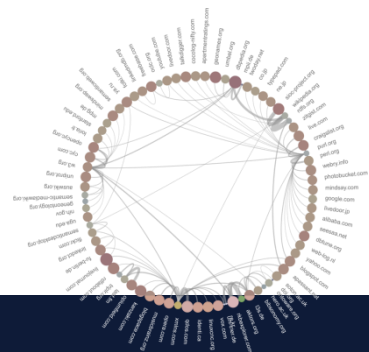
- ▶ 17 používateľov
- ▶ Zoradovanie alternatív podľa relevancie k slovu
- ▶ úspešnosť
  - ▶ Experiment 1: 89,3%
  - ▶ Experiment 2: 68%

Overenie písania dopytov

- ▶ Test s používateľmi
  - ▶ Bez napovedania / s napovedaním (zrýchlenie)
- ▶ Test s expertmi
  - ▶ Porovnanie času písania SPARQL / prirodzeného dopytu (zrýchlenie)
- ▶ Dotazník

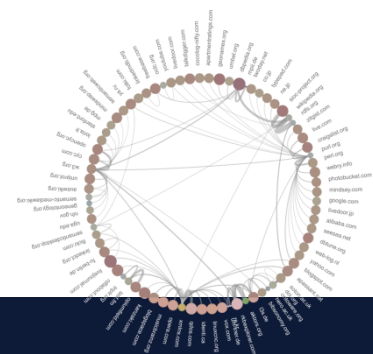

Prototyp

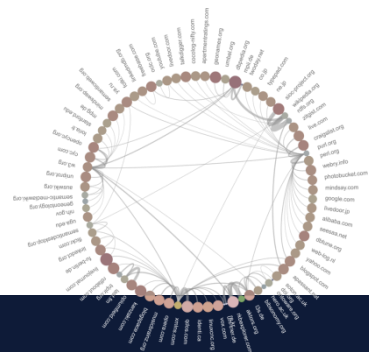

- ▶ Preklad dopytu
- ▶ Napovedanie pomocou menu
- ▶ Zobrazovanie výsledkov
- ▶ Dáta:
  - ▶ Ontológia fotografií Mirai
  - ▶ Ontológia článkov a autorov z projektu TraDiCe

Video ukážka

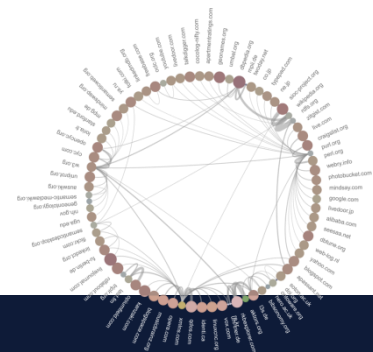

Zhrnutie

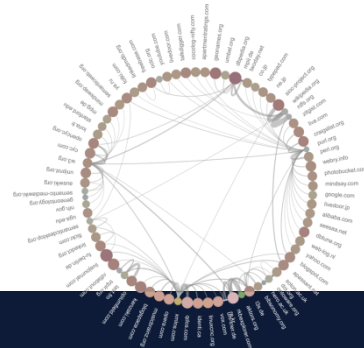
- ▶ Vyhľadávanie v prepojených dátach
  - ▶ prirodzený jazyk
  - ▶ predspracovanie, napovedanie
- ▶ Metóda nezávisí od dátovej sady, flexibilita
- ▶ Článok na IIT.SRC 2013, časopis (pripravovaný)
- ▶ Pokračovanie v téme na doktorandskom štúdiu
- ▶ Integrácia s projektom Annota

Interaktívnosť lexikóna

- ▶ Pre projekt Annota v príprave
- ▶ Pridanie záznamu = spustenie predspracovania pre daný záznam
  - ▶ Vyhládanie alternatívnych pojmov
  - ▶ Priradenie váh

Experiment s navrhovateľom

- ▶ Vyber dopytov tak aby pokrýval všetky scenáre
- ▶ Získanie subjektívneho porovnania funkcionality navrhovateľa

